

ใช้เวลาปิดภาคฤดูร้อนของนักเรียน ที่เพิ่งเรียนจบชั้นใดชั้นหนึ่ง มาร่วมกันออกแบบ และทดลองวิถีจัดการเรียนรู้ที่ “ทั้งสนุกสุดขีดและได้สาระสุดๆ” แก่รุ่นน้องในชั้นเดียวกัน (คือชั้นที่ตนเพิ่งผ่านมาหมาดๆ) โดยมีครูเป็นหัวหน้าโครงการ

อาสาสมัครช่วยน้องเรียนสนุก

เด็กรุ่นใหม่ มองการเรียนเป็น ๒ ขั้ว คือ น่าเบื่อ หรือ เรียนสนุก ที่เด็กต้องการคือ เรียนสนุก

เรียนสนุกมี ๒ ขั้วคือ สนุกแบบไร้สาระ กับ สนุกอย่างได้สาระ ได้เรียนครบ ๘ หน่วยสาระ และได้องกงามทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

ครูมีข้อจำกัด (มาก!!!) ในการจัดการเรียนรู้ให้สนุกด้วย ได้สาระด้วย เพราะครูกับศิษย์เป็นมนุษย์คนละเผ่าพันธุ์ (ในทางสมอง) เพราะเกิดมาคนละยุค ครูเป็นมนุษย์ analog แต่ศิษย์เป็นมนุษย์ digital

หนังสือทางการศึกษาสมัยใหม่จึงแนะนำให้ใช้พลังของศิษย์นั่นเอง เป็นแรงขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้/การศึกษา

วิธีใช้พลังสร้างสรรค์ของศิษย์เพื่อเปลี่ยนโฉมการศึกษาไทย มีได้เป็นร้อยเป็นพันแบบ ผมขอเสนอ ๑ แบบ คือแบบ “จิตอาสาของพี่”

หลักการคือ ใช้เวลาปิดภาคฤดูร้อนของนักเรียน ที่เพิ่งเรียนจบชั้นใดชั้นหนึ่ง มาร่วมกันออกแบบ และทดลองวิถีจัดการเรียนรู้ที่ “ทั้งสนุกสุดขีดและได้สาระสุดๆ” แก่รุ่นน้องในชั้นเดียวกัน (คือชั้นที่ตนเพิ่งผ่านมาหมาดๆ) โดยมีครูเป็นหัวหน้าโครงการ

ครูเป็นหัวหน้าผู้เสนอโครงการ รับสมัครนักเรียนจากชั้นเรียนของตน และจากชั้นเรียนอื่นในโรงเรียนเดียวกัน และจากโรงเรียนใกล้เคียงในรัศมีไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตร จำนวนนักเรียนระหว่าง ๒๐ - ๓๐ คน โดยต้องมาจากโรงเรียนอื่นไม่ต่ำกว่าครึ่ง มีเงินสนับสนุนโครงการละ ๑๐,๐๐๐ บาท และมีค่าใช้จ่ายสนับสนุนโครงการที่ผลงานเข้าเกณฑ์คุณภาพ ให้ไปนำเสนอใน “ตลาดนัดความรู้พี่ช่วยน้องเรียนสนุก” ซึ่งจัดที่เขาใหญ่ร่วมกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยมีกิจกรรมเดินป่าแถมให้ ๑ วัน นอกเหนือจากตลาดนัดความรู้ ๓ วัน รวมเป็น ๔ วัน โดยจะชวนสถานีโทรทัศน์ ไทย พีบีเอส เข้าร่วม

โครงการต้องดำเนินการไม่ต่ำกว่า ๖๐ วัน และไม่เกิน ๗๕ วัน

รับสมัครไม่เกิน ๒๐ ทีม

เป้าหมายของโครงการมีหลายชั้น

1. เพื่อใช้พลังสร้างสรรค์ของนักเรียนในการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้
2. เพื่อให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สนุกและศิษย์ได้เรียนรู้ครบตามเป้าหมาย
3. เพื่อสร้างจิตอาสา แก่นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และทีมงานทั้งหมด
4. เพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้แบบรู้จริง (mastery learning)
5. เพื่อสร้างเครือข่ายปฏิบัติการเรียนรู้
6. อื่นๆ

คาดว่าจะใช้จ่ายทั้งหมด ๑ - ๒ ล้านบาท ต่อปี

ควรมีคณะกรรมการชี้ทิศทาง ประชุม ๓ ครั้งต่อปี และไปร่วมตลาดนัดด้วย คณะกรรมการควรมีผู้ปกครองนักเรียน และ co-educator อื่นๆ ด้วย

ผลงานที่เข้าเกณฑ์ดีเด่น จะได้รับการถ่ายทอดวีดิทัศน์ ออกรายการทีวี ไทย พีบีเอส และนำลง YouTube

ทั้งหมดข้างบนนั้น เป็นจินตนาการ หรือฝันเฟื่อง ใครจะเอาไปปรับใช้ไม่หวงห้าม

วิจารณ์ พานิช

๑๕ ธ.ค. ๕๖